

Organ för svenskarna i Estland.

M O R.

Mor! Huru mycket ligger icke i det ordet! Har männe vårt språk något annat ord så rikt och meningsfyllt som ordet Mor? Dess innebörd skiftar alltefter stunden då det utsäges. Än uttalas det fyllt av vördnad, än av tillförsikt, än av glädje, än i bön. Alltid ljuder någon av hjärtats innersta strängar, då det ordet uttalas.

Söndagen den 10 maj gå vi att fira Mors dag. Kanske komma vi då mer än eljest att reflektera över vad ordet Mor betyder och vad Mor är och varit för oss. Det är icke bara det, att Hon givit liv åt oss. Vi komma också att tänka på vad Hon i uppfostran givit oss av lärdomar och kärlek. Mor är dock alltid den käraste vi äga och hava vi icke förr förstått det, så förstå vi det då vi mistat Henne. Därför är det på sin plats att vi visa Henne den kärlek Hon är värd ännu medan Hon är i livet och kan mottaga vår kärlek. Och icke endast på Mors dag utan alla dagar. Mor är nöjd med en aldrig så liten kärleksbevisning. Det behöves ej annat än att du gör Henne till viljes och visar någon liten benägenhet till hjälpsamhet. Huru mycket glädje skulle icke Du, Mors barn, bereda Henne, om Du t. ex. hörsammade Hennes råd, att icke mera smaka sprit, att icke mera gå i dåligt sällskap, att icke mera vara ovillig. Om Du själv vore i Fars eller Mors ställe, tänk efter

med vilken känsla Du skulle mottaga budskapet om att Ditt barn burit sig illa åt och hur det skulle kännas att bli tvungen att komma och taga reda på det.

Därför, gör alltid Mor till viljes! På det att Dig må väl gå, såsom fjärde budet säger. Och Du skall få se huru glad Mor blir! Din Mor har kanske många gånger bett för Dig eller lärt Dig såsom liten någon bön. Förgät icke den bönen! Det Hon gör eller gjort är till barnets bästa.

Hur många Mor är det icke, som har något sitt barn borta, långt hemifrån. Mor har kanske icke fått något meddelande på lång tid, Hon oroas. Varför då icke bereda Henne den glädje, som ett brev skänker! Och om Du har möjlighet till en liten gåva, varför icke giva den, då Mor ännu lever och kan glädjas åt den.

Huru ofta se vi icke en Mor, som, om än knappt, kunnat uppehålla och uppfostra en stor barnskara, på ålderdomen lida brist på det nödvändigaste. Mors dag manar oss att se till, att Mor icke lider brist på något, utan har vad hon behöver icke blott den dagen utan alla dagar framåt.

Mors dag är en dag som officiellt finns en gång om året. Därför måste vi visa Mor särskild uppmärksamhet den dagen. Men målet är dock att försöka göra var dag till en Mors dag. Alla familjens medlemmar skulle förvisso ha gagn och glädje därav, far, mor,

Småstaterna måste hålla tillsammans.

Svensk amiral betonar betydelsen av ett nordiskt block.

Under sitt besök i Finland betonar amiral Lindman betydelsen av det ömsesidigt goda förhållandet mellan de två grannländerna samt tillägger att i Sverige önkas allmänt att detta goda förhållande skall bestå. Om i denna orosfyllda tid de nordiska länderna äro förenade i ett block, är det av stor betydelse. Det är viktigt att de små staterna hålla ihop, ty Nationernas förbund har i dessa dagar fått en svår stöt. Redan det faktum, att ett land, som tillhör N. F., kastar sig över ett annat land, som också tillhör samma förbund är ägnat att oro övriga nationer. Då Nationernas förbund icke kunnat träda hjälpsamt emellan, måste man taga under övervägande, om förbundet över huvud är av någon nytta. Meningen är att ett nordiskt block skulle bestå av Sverige, Norge, Danmark, Finland, Estland, Lettland och Litauen.

Kursavslutning vid folkhögskolan.

Den 10 maj hålles avslutning med vinterkursen vid folkhögskolan. Allmänheten hälsas hjärtligt välkommen.

barnen. Då bleve hemmet vad det bör vara. — Fars kungarrike, Mors värld, barnens paradiset.

Fridolin.

Statsbudgeten 1936|37.

1936/37 års budget belöper sig till 78,1 milj. kronor. Vid jämförelse med föregående års budget, tilläggsbudgeten inberäknad, finner vi att den nu påbörjade årsbudgeten är å 1,8 milj. kronor eller 2,30/o mindre än föregående års.

Av finansministerns tal vid ekonomirådets sammanträde är att märka, att ministern så gott som förbigick hela agrarfrågan och höll sig uteslutande till industrin och handeln. Härvid framgick att industrin hos oss på sista tiden gjort betydande framsteg. Således hade landet den 1 dec. 1935 — 41.287 industriarbetare mot 34.861 år 1934 vid samma tid.

Industrins uppsving är ännu tydligare att märka om man betraktar ökningen av arbetstimmar under senaste år. 1932 hade våra stor- och medelstora industrier sammanlagt 53,5 milj. 1934 — 67,2 milj. och 1935 — 75,2 milj. arbetstimmar.

Utbetalda löner till industriarbetare:

1930	1931	1932	1933	1934	1935
21,8	18,9	15,5	16,7	18,9	22,0

De största framstegen ha gjorts vid våra textilindustrier. Således voro arbetarnas antal vid dessa industrier den 1. XII: 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935

9811	8808	7322	7558	7598	9181	10321
------	------	------	------	------	------	-------

Självklart är att sådana resultat icke kunnat nås helt utan statens bidrag.

Nedanstående tabell lämnar en klar överblick av 1935 års uppsving.

Abessinien.

Under de senaste dagarna ha märkliga till dragelsen ägt rum i det från oss så avlägsna landet Abessinien. Hela världspressen följer med spänning med händelsernas utveckling och braskande rubriker förtälja dagligen om nya sensationer.

För mången av oss kan det ju synas onödigt att ägna så mycken uppmärksamhet åt det svarta kejsardömet, och naturligtvis vore detta åskådnings-sätt alldeles riktigt, om det blott och bart vore fråga om en rent abessinsk angelägenhet.

	1934	1935	
Omsättningen i utrikeshandeln	124,3 milj. kr.	148,9 milj. kr.	+20%
Därav import	55,3	68,3	+24%
Handelsflottans tonage	124 milj. br. reg. t.	141 m. br. reg. t.	+14%
Handelsflottans fraktink. i ut-ländska vatten	10 milj. kr.	12 milj. kr.	+20%
Industriens index (1929=100)	97	109	+12%
Arbetstimarna vid industr.	67,2 milj. kr.	75,2 milj. kr.	+12%
Industriarbetarnas löner	18,9	22,0	+16%
Sparsummor utom statens banker	76,1	86,4	+14%
Lån utom statens banker	76,4	82,0	+7%

Ministern försäkrade att budgeten för 1936/37 är kalkylerad efter de erfarenheter och de faktiska ekonomiska resurser landet har att räkna med samt slutade med förhoppning om att landets ekonomi efter allt att döma även under innevarande budgetår komme att gå ett uppsving till mötes.

Emellertid vet var och en, att det är en europeisk stormakt som spelar huvudrollen härvidlag och denna omständighet påkallar allmänt intresse. Det brukar ofta hända, när bytet skall tagas i besittning, att det uppträder flera som önska få del därav. Då kan det hända, att förvecklingar uppstå, som kunna vara mycket otrevliga och få oöverskådliga följder. Världen är så liten och staternas intressesfärer skära varandra överallt.

Rom är försatt i segeryra och har trotsigt deklarerat, att ingen makt i världen och in-

gen annan nation blir i stånd att rycka bytet ur dess hand. Hittills har frågan lösts med vapnen, men strax ingriper diplomaten och då börja underhandligar mellan alla intresserade makter. Naturligtvis måste det ju skapas ordning, lag och rätt i ett land, som nu, sedan kejsaren och regeringen flytt, „regeras“ av banditer.

De senaste meddelanden från Abessinien omtala, att kejsaren Haile Selassie jämte sin familj och regering flytt till Djibouti i franska Samolilandet, och därifrån fortsatt resan ombord på en engelsk örlogsman till Palestina, där kejsaren jämte sina följeslagare antagligen till att börja med tänker resa sina tält.

Negus är en olycklig man, som antagligen inte ville sitt land och folk annat än väl. Han ville införa en slags civilisation och det kan hända att han just stupade på denna. Det meddelas också att han på många håll blivit beskjuten av sina egna undersåtar, då han var på väg från Krigsskådeplatsen till huvudstaden. Fiendskapen från sitt eget folks sida var väl den viktigaste orsaken till flykten.

Folkförbundet, på vilket abessinienarna satte hela sin tillit, har manifesterat sin oförmåga att lösa krigiska konflikter och förvecklingar genom att blott förhandla utan att dessa förhandlingar skulle ha lett till något som helst resultat.

Så har det gått redan tidigare flera gånger under folkförbundets korta historia. Naturligtvis har denna institution såsom fredsväktare förlorat all sin betydelse och torde ingen mera vara nog närnsynt att hoppas på stöd och hjälp från det hållet. Härnäst blir det vars och ens egen sak att försvara sig själv och det gäller just främst för småstaterna att ordna sitt försvar så, att det ger den största möjliga effektivitet.

Vi hoppas att orosmolnen i fjärran ej skola överföras till Europa och att vi måtte få njuta fred och få använda våra krafter i den fredliga odlingens tjänst, trots att vi äro berövade folkförbundets hägn.

Kyrkogårdarnas ans och vård.

Våra kyrkogårdar i svenskbygderna äro till stor del van-sköta. Det har påpekats förut och mycket har gjorts för att förbättra detta förhållande. Men nu är rättan tid att återkomma till denna fråga. Skall man kunna göra något åt saken, så bör det ske nu om våren. Icke är det väl av brist på kärlek till våra fäder, som sova under kyrkomullen, som vi glömma bort att ansa och vårda gravarna? Icke kunna vi heller skylla på att vi ej ha råd därtill eller att vi ej ha tid. . . Vi behöva ju icke tävla om att resa den ståtligaste gravvården. Icke kommer det än därpå. Ej heller kunna vi skylla på att vi ej ha tid att rödja och plantera kullen, ty det tar icke mycket tid och icke heller beror gravens vanvårdade utseende på att vi ej skulle älskat den, som legat därunder. Nog minnas vi ju honom eller henne ännu ofta med saknad och tacksamhet. Nej, helt säkert beror det blott och bart på oföretagsamhet och för att det helt enkelt icke brukas. Man har ju rest ett kors på graven, och någon gång under sommaren för man kanske en bukett ängsblommor dit. Det är allt. Och det borde väl räcka, tycker många. Men blicka ut över gravarna en sommardag. Är det icke en bedrövlig syn! Fallfärdiga kors, meterhögt gräs, igenvuxna gångar, höga buskar och ogräs över allt. Här behöver rödjas. Gångarna böra hackas upp, ogräset bort, nya stadiga kors i stället för de gamla och främst av allt bör kullen iordningställas. Tag med dig hacka, spade, kratta och en korg mylla och gå till de dödas gård! Sök upp dina egnas gravar! Ansa dem så gott du kan. Plantera några enkla blommor! De lysa upp graven och vittna om din kärlek till de hänsovna. Men glöm ej bort att vattna då och då. Du går väl ändå ibland och hälsar på vid din fars eller mors grav. Tänk, om Du skulle iordningställa familjegraven till mors dag, den 10 maj! Det vore ett värdigt sätt att hedra mors minne. Och i sommar finge vi vandra omkring i „Guds trädgård“,

Italienska truppers inmarsch i Addis-Abeba. Finnes ej abessiniska regeringen finnes ej heller Abessinien.

Bodoglios trupper ha inmarscherat i Addis-Abeba från tre olika håll och tagit den abessinska huvudstaden i besittning samt utnämnt italiensk guvernör där. Numera tänker Italien självt lösa fredsproblemet. Både Nationernas förbund och stormakterna avvisas. Landet förklaras nu vara en „interkontinental makt.“ Hela Italien lever i ett glädjerus och planerar en mycket omfattande kolonisation av Abessinien.

Våldsamma angrepp mot legationerna i Addis Abeba.

Franska ministern i Addis Abeba telegraferar på måndagen att man på förmiddagen icke hade något meddelande där om hur långt de italienska trupperna hunnit på sin framryckning mot den abessinska huvudstaden. Skottlossningen mot legationen fortsatte natten till måndagen, och i flera legationer, bl. a. den brittiska, blevo en del flyktingar sårade.

För att trygga legationernas säkerhet hade abessinska kejsaren till de utländska beskickningschefernas disposition ställt smärre avdelningar reguljära abessinska soldater, men myteri började så småningom uppstå bland dem. Natten till måndagen besköto en del av dem den franska legationen. Ledarna av dylika angrepp komma i fortsättningen att arkebuseras. Ministern meddelar slutligen att stämningen på den franska legationen är den allra bästa.

Otroligt men sant.

På ett sjukhus i London har nyligen fötts ett gossebarn, som på ryggen har ett födelsemärke i form av en flygmaskin. Fenomenet har konstaterats av ett flertal läkare, som inte kunnat förklara, hur födelsemärket kunnat få denna form. Ännu märkligare blir

som en författare så vackert kallar kyrkogården och fröjdas över fågringen där.

fenomenet därigenom, att gossens fader, som under kriget tjänstgjorde som flygare vid fronten, kort före gossens födelse hade avlidit av de skador, han ådragit sig under sin krigstjänstgöring.

Madrids kyrkor i lågor.

I Madrids förstäder ha fem kyrkor stuckits i brand av extremister. Brandkåren måste i allmänhet inskränka sig till att förhindra att elden sprider sig till närliggande byggnader. Två klosterekolor och ett franciskankloster stå likaledes i ljusan låga. Pöbeln har vidare anfallit en kyrkoherdes och en borgmästares bostäder, vilka även stuckos i brand. På några håll i staden har skottlossning ägt rum mellan demonstranter och polis, vilken lyckats tillbakalå angrepp mot en del kyrkor och därmed förhindrat ytterligare eldsvådor.

I förstaden Quatro Caminos till Madrid ha ytterlighetselement till vänster antänt kyrkan Los Angeles. Anledningen till dådet står att söka i ett rykte, enligt vilket en högersinnad person hade utdelat förgiftade sötsaker bland barnen i detta arbetarkvarter. Ehuru hälsovårdsmyndigheterna liksom inrikesministern uttryckligen fastställt, att det härvidlag endast var fråga om ett illvilligt rykte, ha vänsterelementen tagit sig anledningen att framkalla nya oroligheter i staden.

Första maj

mottogs storslaget på Noarootsi. Folkhögskolan hade anordnat majbrasa ute på skolans äng. Lek och sång förekom rikligt. Stämningen var god och nådde höjdpunkten, när kaffe med dopp vankades.

Noarootsi Ungdomsförening (N. U. F.) firade sin valborgsmässa-afton i Enby, där festplatsen ordnats av N. U. F:arna. Tal, bygdemålsberättelser av A. Söderholm, sång av föreningens båda körer, lekar och dans förekom i omväxling. Med ljusa och angenäma minnen från majmottagandet återvände festbesökarna (c:a 200 personer) hem från den smakfullt och prydsamt utsmyckade festplatsen med majstång och brasa.

Processen mot Kuppmaakarna vidtog.

På onsdagen inledde Krigsdistriktsdomstolen processen mot de s. k. „frihetskämparna“, vilka som bekant äro anklagade för kuppforsöket den 8 dec. De åklagades antal är 154, vittnenas 68 och försvaret handhaves av 38 advokater.

Processen kommer att pågå i c:a 3 veckor.

Wormsö.

Den 29 april höll Vormsö kommunalråd sammanträde. Där beslöts enhälligt att bevilja 100 kr. bidrag för resandet av minnesstod över den i frihetskriget fallne Vormsö-bon Joh. Liljebäck. Minnesstoden reses i Sänna i Vörumaa och inviges den 23 juni.

Även 1936/37 års budget behandlades och antogs tämligen enhälligt genom öppen omröstning.

Skolrådet hr Altoa och länsstyrelsens representant hr Nurk voro närvarande vid sammanträdet.

Rikholdi.

S. O. V-s Roslep-avdelning hade inbjudit rektorn för Folkhögskolan att hålla föredrag i Roslep skola lördagen den 2 maj. Föredraget, som började kl. 20, inleddes med att de närvarande gemensamt sjöngo „Slumrande toner“. Därefter beträdde rektorn talarstolen och behandlade på ett intressant och lättfattligt sätt de grundläggande faktorerna för jordbruket och trädgårdsskötseln.

Åhörare hade infunnit sig också från grannbyarna.

*

Ungdomarna i Roslep hälsade våren välkommen med sång och brasa på valborgsmässöaftonen.

*

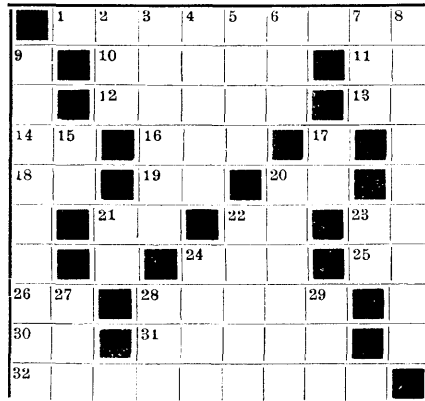
Fotografen Grünthal från Haapsalu besökte på första maj „bakvelde“ och förevigade årets skriftskoleelever, ortens marinskyddskår och eleverna vid Roslep—Bergsby folkskola.

En stor del* skutor, lastade med potatis ha redan styrt kosan till havs. Några ha haft

Stockholm som mål andra ha seglat till Tallinn.

Utvandringen till Sverige har blivit epidemartad. De med resfeber behäftades antal ökas ständigt. Det blir ödesdigert för svenskbygden, om utvecklingen för gå ohejdad i samma riktning. —

Korsord nr. 6.

Vågräta:

1. En levande flod. 10. Ätes ofta strömmingarna. 11. Hör til barnets första ord. 12. Där bo, både svarta och gula. 13. Erik Gustafsson. 14. Förekommer om våren. 16. Kan bestå av ord eller siffror. 18. Träd. 19. Ytmått. 20. Del av klo. 21. Arbete. 22. Egentligen lade. 23. Träd. 24. Svarar eko på. 25. Förbannelse. 26. I bokföring. 28. Kan innehålla den värdefullaste gåva eller ingenting alls. 30. Brukar man göra med armarna. 31. Flicka. 32. Kan man kalla „Birkasvännerna“.

Lodräta:

2. Kan ugnen göra. 3. Är skutan då den går till Sverige. 4. Gör loppbett. 5. Kan man bli av fasa. 6. Tag honom. 7. Är både öken och steppen. 8. Kallas både kyrkan och mången flicka på Runö. 9. Bra att ha till korna. 15. Hade den barmhärtige samariten. 17. Brukar sammanställas

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.
A. Stahl.
A. Aspelin.

Lokalredaktörer:

Vormsi, T. Gärdström.
Noarootsi, V. Pöhl.
Höbring, A. Vesterberg.
Roslep, A. Bergman.

Rüütli 3, Tallinn. Tel. 470-08

Prenumerationspris:

Inrikes	Utlandet
1 år Ekr 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 2:—

med vind. 20. Finns i Sutlep och Rikholdi men ej i Passlep. 21. Bra att ha i sommaryärmen. 22. Bra dragare. 23. Betecknar hög börd. 24. Ställa i rad. 27. Båtbyggare. 28. Alltid mer än en. 29. Flicknamn.

Lösning insändes i urklipp eller avskrift till red. senast den 25 maj 1936. Först öppnade rätta lösningen belönas med två kronor.

Vår innerligt älskade mor

Maria Branten

född den 11. V. 1871
död den 21. IV. 1936

Djupt sorgd och saknad av
Barn och barnbarn.

Svenska Lantbruksmaskiner

som erövrat internationellt erkännande och förtroende

HERKULES

SLÄTTERMASKINER

med centralsmörjning och oljebad

AVLÄGGARE

med oljebad, frikopplingsanordning för räfs huvudet och stålplattform

HÄSTRÄFSOR

med automatisk fastlåsning av räfskammen i arbetsläge

THERMAENIUS Tröskverk

oöverträffade ifråga om rentröskning, rensning och sortering

A.-B. ARVIKA-VERKEN - ARVIKA - SVERIGE

Generalrepresentant för **HERKULES** i Estland:

Estländ. Akt.-Ges. für Landwirtschaft & Gewerbe „**ESTAKLAND**“
Tallinn, Vana Sadama 11.